

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33a regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Maurycego Mochnackiego.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy panią poseł Joannę Lichocką.

(-) Waldemar Andzel; (-) Barbara Bartuś; (-) Joanna Borowiak; (-) Lidia Burzyńska; (-) Krzysztof Czarnecki; (-) Witold Czarnecki; (-) Przemysław Drabek; (-) Elżbieta Duda; (-) Jan Duda; (-) Barbara Dziuk; (-) Leszek Galemba; (-) Adam Gawęda; (-) Czesław Hoc; (-) Fryderyk Kapinos; (-) Leonard Krasulski; (-) Joanna Lichocka; (-) Grzegorz Lorek; (-) Jerzy Materna; (-) Anna Milczanowska; (-) Jan Mosiński; (-) Teresa Pamuła; (-) Violetta Porowska; (-) Marcin Porzucek; (-) Zdzisław Sipiera; (-) Marek Suski; (-) Krzysztof Szulowski; (-) Ewa Szymańska; (-) Adam Śnieżek; (-) Jacek Świat; (-) Robert Telus; (-) Włodzimierz Tomaszewski; (-) Jan Warzecha; (-) Tomasz Zieliński.

Uchwała
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia...
o ustanowieniu roku 2023 Rokiem Maurycego Mochnackiego

Civis Polonus. Hostem Moscoviensem – „Obywatel polski, wróg Moskwy” – taki napis położyli na grobie Maurycego Mochnackiego w Auxerre towarzysze broni i emigracyjnego losu. 13 września 2023 roku przypada 220. rocznica jego urodzin.

Konspirator, dziennikarz, krytyk literacki, pianista, członek niemal wszystkich tajnych przysiężeń przeciw Rosji w Warszawie i żołnierz Powstania Listopadowego, odznaczony *Virtuti Militari*, wielokrotnie ranny w kolejnych bitwach z Moskalami – walczył, najpierw jako zwykły szeregowiec, pod Olszynką Grochowską, Ostrołęką, Wawrem, Okuniewem i nad Liwcem. Po upadku Powstania zmuszony do emigracji - za jego udział i rolę carat zaocznie skazał go na śmierć przez powieszenie.

Przeciwstawiał tyranii Rosji polskie umiłowanie wolności. O tym zderzeniu cywilizacyjnym – wschodniego samodzierżawia i republikańskiego ducha demokracji dawnej Rzeczypospolitej – pisał trafnie w pierwszym historycznym opisanu wojny polsko-rosyjskiej „Powstanie narodu polskiego 1830-1831”. Do dziś wiele z jego diagnoz na temat natury Rosji i jej imperialistycznych dążeń związanych zwykle także z kulturowym barbarzyństwem nie straciło na aktualności.

Maurycy Mochnacki, współtwórca Towarzystwa Wolnych Polaków, jako myśliciel polityczny stawiał przed współczesnymi sobie rodakami zadanie, które nie przebrzmiało i dziś. Pisał, że naród wtedy jest zdolny do trwania i zwycięstw, gdy „uzna się w jestestwie swoim”, czyli ma świadomość swojego ducha narodowego i własnych możliwości. Uważał, że Polacy mają prawo być dumni ze swych republikańskich tradycji, z tego, że są „najstarszymi synami europejskiej wolności” i był twórcą nowoczesnego pojęcia polskiego narodu politycznego.

Mochnacki był także teoretykiem polskiego romantyzmu, twórcą jego podstaw i jednym z najważniejszych krytyków literackich epoki, autorem licznych recenzji i artykułów poświęconych twórczości, w tym rozprawy „O duchu i źródłach poezji w Polsce”.

Był jednym z najświetlejszych umysłów swej epoki, dorobek intelektualny i bohaterskie czyny na polach bitew stawiają tego rycerza sprawy polskiej w szeregu wielkich Polaków.

Zmarł we Francji w 1834 roku. W listopadzie 2021 roku szczątki Maurycego Mochnackiego zostały uroczyście sprowadzone do Polski i pochowane na warszawskich Wojskowych Powązkach.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, uznając wielkość intelektualną, moralną i patriotyczną tego Wolnego Polaka, ogłasza rok 2023 Rokiem Maurycego Mochnackiego.